

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

ФІЛОСОФСЬКІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Шифр та назва спеціальності

125 – Кібербезпека та захист інформації

Інститут

ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма

Освітньо-наукова програма Кібербезпека

Кафедра

Філософії (307)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

Обов'язкові компоненти ОП (Наукова підготовка)

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

ТАРАРОЄВ Яків Володимирович

tarjv2010@gmail.com yakiv.tararoiev@khpi.edu.ua

Доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії НТУ «ХПІ». Досвід роботи – більше 20 років. Автор понад 90 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисципліни: «Філософські проблеми сучасного наукового пізнання».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/philosophy/zaviduyuchij-kafedroyu/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна «Філософські проблеми сучасного наукового пізнання» розглядає специфіку наукового знання, тобто відмінність науки від інших видів діяльності людини, рівні та методи та методи наукового пізнання, соціальні функції, які виконує наука. Також у дисципліні розглянуті етапи розвитку уявлень про науку, починаючи від позитивізму першої хвилі, через розгляд позитивізму другої хвилі а позитивізму третьої хвилі. Вказані основні протиріччя та проблеми позитивістського підходу та його ідейна неспроможність. Розглянуті постпозитивістські концепції деяких авторів та етапи розвитку наукового знання та вплив науки на суспільство та суспільства на науку.

Мета та цілі дисципліни

Курс "Філософські проблеми сучасного наукового пізнання" розрахований на студентів-магістрів і ставить за мету поглиблене вивчення найбільш актуальних проблем, які мають особливе науково-теоретичне і практичне значення. Він спирається на знання загальноосвітніх дисциплін, які студенти вивчали на протязі п'яти років в університеті.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль - залік

Компетентності

- K3-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- K3-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- K3-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- K3-4. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- K3-5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

Результати навчання

- RH2. Інтегрувати фундаментальні та спеціальні знання для розв'язування складних задач інформаційної безпеки та/або кібербезпеки у широких або мультидисциплінарних контекстах.
- RH3. Проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність в сфері інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, а також в сфері технічного та криптографічного захисту інформації у кіберпросторі.
- RH5. Критично осмислювати проблеми інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, у тому числі на міжгалузевому та міждисциплінарному рівні, зокрема на основі розуміння нових результатів інженерних і фізико-математичних наук, а також розвитку технологій створення та використання спеціалізованого програмного забезпечення.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредита ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Курси: Історія науки та техніки, філософія (усе – бакалаврат), загальні курси з математичних, фізичних та технічних дисциплін

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Нема

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

- Тема 1. Наука: специфіка та рівні наукового пізнання.
- Тема 2. Наука: методи наукового пізнання.
- Тема 3. Позитивізм.
- Тема 4. Неопозитивізм.
- Тема 5. Постпозитивізм та моделі наукового знання К. Поппера та Т. Куна.
- Тема 6. Моделі наукового знання І. Лакатоса, С. Тулміна та П. Феєрабенда.
- Тема 7. Наука та суспільство: перші кроки.
- Тема 8. Наука та суспільство: розширення взаємодії.

Теми практичних занять

- Тема 1. Наука: специфіка та рівні наукового пізнання.
- Тема 2. Наука: методи наукового пізнання.
- Тема 3. Позитивізм.
- Тема 4. Неопозитивізм.
- Тема 5. Постпозитивізм та моделі наукового знання К. Поппера та Т. Куна.
- Тема 6. Моделі наукового знання І. Лакатоса, С. Тулміна та П. Феєрабенда.
- Тема 7. Наука та суспільство: перші кроки.

Самостійна робота

- Завдання 1. Порівняльний аналіз соціальних функцій науки, мистецтва та релігії
- Завдання 2. Спеціальні методи теоретичного та емпіричного рівня
- Завдання 3. Відмінність французького та англійського позитивізму першої хвилі.
- Завдання 4. Неопозитивізм та аналітична філософія.
- Завдання 5. Сутність філлабілізму.
- Завдання 6. Концепція науки Д. Агассі.
- Завдання 7. Виникнення логіки як наукової дисципліни.
- Завдання 8. Основні соціальні інститути науки у сучасності.

Література та навчальні матеріали

Основна література

- 1. Александров Ю.В. Астрономія: Історико-методологічний нарис. –К., 1999.
- 2. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. — К. «Вища школа», 2003
- 3. Будко В.В. Філософія науки : навчальний посібник. – Х., 2005.
- 4. Габович А. Г. Основи наукових досліджень — К., 2007
- 5. Горбатенко І. Ю. Основи наукових досліджень: підручник — К. 2001.
- 6. Грищенко І. М. Основи наукових досліджень — К., 2001.
- 7. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень – К. 2004.
- 8. Кравчук, Н. Я. Основи наукових досліджень — Тернопіль, 2006.
- 9. Ковальчук, В. В. Основи наукових досліджень — К., 2005.
- 10. Колесников О. В. Основи наукових досліджень — К., 2011.
- 11. Корягін М. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник – К, 2014.
- 12. Кун Томас. Структура наукових революцій. – К., 2001.
- 13. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень – К. 2003.
- 14. Лудченко А. А. Основи наукових досліджень – К., 2000
- 15. Марцин В. С. Основи наукових досліджень. – Львів, 2002.
- 16. Мельник В.П. Філософія. Наука. Техніка: Методолого-світоглядний аналіз Львів: 2010
- 17. Чуйко В.Л. Рефлексія основоположень методології філософії науки – К. 2000.
- 18. Пікашова Т.Д. Розвиток наукових знань у ХІХ столітті. – К., 2001.
- 19. Петрушенко В.Л. Епістемологія як філософська теорія знання – Львів, 2000.
- 20. Пилипчук, М. І. Основи наукових досліджень – К., 2007.
- 21. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення – Київ, 2004.
- 22. Попович М.В. Раціональність і виміри людського буття . – К. 1997
- 23. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень:. – К. 2007.
- 24. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень і технічної творчості. – К., 2009.
- 25. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень – К. : 2000.
- 26. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень: – К. 2007.
- 27. Сучасне природознавство: когнітивний, світоглядний, культурно-історичний виміри – К. 1995.
- 28. Сурмін Ю. Майстерня вченого. Підручник для науковця. – К, 2006.
- 29. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень – К., 2004.
- 30. Філософські проблеми сучасно наукового пізнання: підручник для студентів-магістрів усіх спеціальностей і форм навчання. / Я.В. Тарароєв; О.О. Дольська; Т.М. Дишкант та ін. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2023. 550 с.

Додаткова література

1. Основи методології та організації наукових досліджень.: – К., 2010.
2. Рьод В. Шлях філософії: XIX–XX ст. К: Дух і Літера, 2010. 368 с.
3. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. – К., 2003.
4. Філософія та методологія науки.- К., 2008.
5. Christman J. Social and Political Philosophy. A contemporary introduction. New York, London: Routledge Taylor & Francis Group, 2002.
6. Handbook of Contemporary European Social Theory / Edited by G. Delanty. New York, London: Routledge Taylor & Francis Group, 2006.
7. Sandmeyer. B. Husserl's constitutive phenomenology: its problem and promise. New York, London: Routledge Taylor & Francis Group, 2009.
8. The Twentieth Century To Quine and Derrida / Edited by W.T. Jones, R.J. Fogelin. Harcourt Brace Company, 1997.
9. Gauch H. G. Scientific Method in Practice / Hugh G. Gauch. – New York : 2003.
10. Pruzan P. Research Methodology : The Aims, Practices and Ethics of Science Springer, 2016.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (50%) та поточного оцінювання (50%).
Залік: письмове завдання (2 запитання з теорії) та усна доповідь.
Поточне оцінювання: Відповіді на семінарських заняттях (20%), та написання реферату (10 %) та його захист(20%)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис
30.08.2024

Завідувач кафедри філософії
Яків ТАРАПОЄВ

Дата погодження, підпис
30.08.2024

Гарант ОНП
Станіслав МІЛЕВСЬКИЙ